

Vindinge Herredsfoged Politiprotokol 1875-76

Forhør nr. 11

[Oversigtsbilleder](#)

Aar 1875 den 2. October Kl. 10 ½ blev Vinding Herreds Politiret sat paa Thingstedet og administreret af den ordinaire Dommer i Overværelse af den ordinaire Dommer i Overværelse af Retsvidnerne Friis og Schmidt hvor da

No 94/1875 Forhøret fortsattes.

For Retten fremstod afdøde Niels Bøgelunds Søn Poul Nielsen Bøgelund af Odense, der paa Anledning forklarer at han kun, af hvad hans Moder og Broder har fortalt ham, veed, hvad der passerede ude hos hans Fader den Dag den 17. September, da Søren Mathiasen afhentede ham; hans Fader havde ikke været hjemme, da Arrestanten var kommen, men der blev strax skicket Bud efter ham, og ved sin Ankomst havde han strax med Arrestanten forføiet sig ind i en anden Stue; hvad der her blev talt imellem Komparentens Fader og Arrestanten, var der ingen, der paahørte; da de kom ud igjen, havde Faderen bedt Komparentens hjemmевærende Broder om at holde Arrestanten med Selskab, medens han gik ind og klædte sig paa, og da de tog bort, havde Faderen sagt, at han tog hjem med Arrestanten for at hæve nogle Penge eller klare noget Mellemværende. Da Arrestanten og Komparentens Fader vare ankomne til Odense, kom Faderen op til Komparenten, der den Dag var syg og laae i Sengen; han fortalte, at han skulde med til Søren Mathiasen for at hæve nogle Penge, og gik saa strax, idet han lovede at komme igjen næste Dag.

Faderens og Søren Mathiasens indbyrdes Pengeforhold kjender Komparenten ikke til; kun veed han, at Arrestanten har laant Penge af hans Fader; engang vistnok i Foraaret, da Komparentens Fader laae syg, og Komparenten netop var ude hos ham, kom Søren Mathiasen derud med en Mand fra Odense ved Navn Peder Clausen, saavidt han husker havde de nok Begge været hos Eriksen i Odense og havde en af denne udfærdiget Vexel med; Komparenten sad i Sovekammeret hos Faderen og saae denne modtage Vexlen og udbetale Søren Mathiasen et Beløb, hvis Størrelse han ikke husker, men han troer kun det var nogle hundrede Rigsdaler; hvor stort et Beløb Søren Mathiasen maatte erlægge forud i Rente, veed Komparenten ikke; han husker kun, at Clausen sagde "vi komme herop for at faae Penge, for saa maae man da ikke betale saa høie Renter som jeg maatte, dengang jeg maatte gjøre Laan". - Komparenten erindrer derhos at der har været Tale om en Byttehandel med 2 Heste mellem Komparentens Fader og Arrestanten; Komparenten var i Foraaret netop kommet hjem fra Aarup Marked og havde en rød Hest staaende i sin Stald, som hans Fader fik overleveret af ham, da han kunde gjøre en Byttehandel med Søren Mathiasen; Søren skulde have den røde Hest og give en gammel Hest og, saavidt Komparenten husker 200 Rdl. i Bytte; men Handelen gik paa Arrestantens Anmodning senere tilbage, imod at denne ydede Komparentens Fader et Vederlag, hvis Størrelse han ikke veed; han troer det blev draget ..... med en Vexel som Arrestanten netop skulde forny. Denne Transaktion fandt sted, efter at Komparenten havde gjort Arrestantens Bekjendtskab ude paa Faderens Gaard. I øvrigt veed Komparenten aldeles intet til Oplysning; hverken hans Fader eller nogen Anden har nogensinde sat Komparenten ind i Faderens Vexeltransaktioner; han har derhos aldrig omtalt for Komparenten, at han stod i Handel om et Føl med Søren Mathiasen, og sagde navnlig ikke et Ord desangaaende, da han Fredagen den 17. September besøgte Komparenten.

Komparenten afleverede derefter til Dommeren en af hans Moder Ane Kirstine Rasmine Poulsdatter den 1. October d. A. til Komparenten udstedt Fuldmagt, der er forsynet med Odense Herredskontors Attest, for at

hans Moder hensidder i uskiftet Bo. I Henhold til denne Fuldmagt begjærede Komparenten sig udleveret de i Rettens Væрге beroende hans afdøde Fader tilhørende Værdipapirer, rede Penge m.m. Han bemærker, at hans Faders Tegnebog var en gammel stor Tegnebog, der udvendig var forsynet med nogle forgyldte Bogstaver, hvis Betydning Komparenten aldrig har lagt Mærke til, ja Komparenten husker i dette Øjeblik ikke, om disse Bogstaver stod udvendig eller indvendig i Bogen. Den nævnte Fuldmagt blev forsynet med Fremlæggelsespaategning. Oplæst, vedtaget. Komparenten foreløbig aftraadt.

Arrestanten blev fremstillet fri for Baand og Tvang; efterat være formanet til Sandhed erklærer han, at han aldrig har modtaget Penge af Bøgelund paa dennes Bopæl, men altid paa Erichsens; han erindrer nok, at han engang i Foraaret har været paa Bøgelunds Bopæl inde i Sovekammeret, hvor denne laae syg, og Peder Clausen fra Odense var ganske rigtig med, men dette Besøg var kun det første Skridt til de Pengetransaktioner, hvorom han igaar afgav udførlig Forklaring. Peder Clausen havde jo nemlig, som igaar forklaret Anmodning fra Bøgelund og Erichsen om at vise Folk, der var i Forlegenhed for Penge hen til dem, og da Arrestanten netop den Gang fattedes Penge til at betale sin Moder, lod han sig af Clausen føre derud paa Bøgelunds Bopæl, men her blev der hverken aftalt nogen Laan eller udfærdiget noget Dokument, men Bøgelund sagde kun, at Arrestanten kunde henvende sig til Erichsen, naar han vilde have noget Laan; herefter var det da, at Arrestanten senere henvendte sig til Erichsen, hvor han traf Bøgelund, og hvor han da erholdt det første Laan paa 1400 Rdl. Han troer bestemt, at det var 3 a 4 Dage efter at han havde været ude hos Bøgelund paa dennes Bopæl. Naar han ikke igaar omtalte dette Besøg hos Bøgelund, da skete det som Følge af, "at han opfattede Examinationen som om det kun gjaldt at klare, naar og hvor han havde modtaget Penge af Bøgelund og udstedt Vexler". Han tilføier, hvad der først senere er faldet ham paa sinde, at det omforklarede Laan af 1400 Rdl. fik han udbetalt i 2 Gange, første Gang c. 550 Rdl. og nogle Dage efter Resten; ingen af Gangene blev der udstedt noget Beviis. Derefter bemærker Arrestanten, at han aldrig har staaet i Handel med Bøgelund eller dennes Søn om nogen Hest, derimod mindes han, at Niels Bøgelund har sagt til ham, at hvis han havde nogen gammel Hest og vilde have byttet, kunde han henvende sig til hans Søn i Odense, men Arrestanten har aldrig henvendt sig til denne og heller aldrig indladt sig i nogen Hestehandel med Faderen. O. V.

Forrige Komparent, Poul Nielsen Bøgelund fremstod paany; han blev gjort bekendt med Arrestantens foran afgivne Forklaring med Hensyn til, hvad der passerede paa Faderens Bopæl, da Søren Mathiasen kom derud med Peder Clausen. Komparenten fastholder med Bestemthed sin Forklaring, navnlig at der ved den Leilighed af Faderen blev udbetalt Søren Mathiasen rede Penge, Summens Størrelse husker han ikke, men det var vistnok en 150 Rdl.; han troer derhos, at Peder Clausen havde et Brev med fra Erichsen, hvori laae den af denne udfærdigede og af Søren Mathiasen underskrevne Vexel; paa selve Stedet underskrev Søren Mathiasen Intet.

Arrestanten fastholder, at han ved den nævnte Leilighed ikke modtog Penge af Niels Bøgelund, idet han som forklaret altid hævede Penge paa Erichsens Kontor.

Komparenten fastholder, at Søren Mathiasen ved den nævnte Leilighed modtog Penge af Faderen.

Arrestanten fastholder sin Benægtelse, nærmere Overensstemmelse var ikke at opnaae.

Med Hensyn til Byttehandelen om den røde Hest har Komparenten meddelt sin Forklaring, efter hvad hans Fader havde fortalt ham, men var ikke selv tilstede ved Forhandlingerne mellem Faderen og Søren Mathiasen. Arrestanten fastholder sin foran om dette Punkt afgivne Forklaring og navnlig, at han aldrig har indladt sig i Hestehandel med afdøde Bøgelund. O. V.

Afdødes Tegnebog med Papirer, som den 28. September, efter Arrestantens Paaviisning blev eftersøgt og fundet, og samme Dags Aften afleveret til Dommeren i forseglede Stand og strax forsynet med Rettens Segl in duplo, var tilstede i Retten; alle tre Segl befandtes i ubrudt Stand. Politiasistent Olsen og Arrestforvarer Sibbernsen, som havde ledsaget Arrestanten ved Eftersøgningen og var tilstede, da den blev funden, vare tilstede her i Retten; de erklærer begge, at det er denne Pakke, som de ommeldte Dags Aften afleverede til Dommeren. Arrestanten erklærer, at det er denne Pakke, som i hans Nærværelse blev forseglede her paa Stationen indeholdende den fundne Tegnebog, som han den 17. September havde taget ud af Brystlommen i Niels Bøgelunds Vest.

Pakken blev aabnet. Poul Nielsen Bøgelund kjender med Bestemthed sin Faders Tegnebog; - I samme forefandtes:

1. En af Jørgen Andersen den 15. Marts d. A. til Gjæstgiver Møller for 236 Kroner udstedt 3 Maaneders Vexel,
2. En den 2den April 1875 af Ewald til Niels Bøgelund udstedt 3 Maaneders Vexel stor 832 Kroner,
3. En den 23. Juni 1875 dateret 3 Maaneders Vexel til Niels Bøgelund lydende paa 400 Kroner, men uden Underskrift,
4. Et den 15. Juli d. A. af Peder Duck i Odense til Niels Bøgelund udstedt Gjældsbevis paa 235 Rdl.,
5. En den 12. November 1870 af Peder Nielsen til Niels Bøgelund udstedt Vexel stor 28 Rdl.,
6. En af Hans Nielsen den 27. April 1871 til Niels Bøgelund udstedt 2 Maaneders Vexel stor 1000 Rdl.,
7. En af Niels Rasmussen Kroneberg den 14. Mai 1875 til E. Brandt udstedt 3 Maaneders Vexel stor 1400 Kr.,
8. En af Niels Rasmussen Bøgelund til Brødrene Mortensen den 10. August 1874 udstedt 3 Maaneders Vexel paa 180 Rdl.,
9. En af Samme den 4. Juni 1875 til Samme udstedt 3 Maaneders Vexel stor 800 Kroner,
10. En af Samme den 7. October 1872 til Gaardmand Rasmus Rasmussen udstedt 3 Maaneders Vexel stor 1500 Rdl.,
11. En af Samme den 23. Januar 1872 til sig selv eller Ordre udstedt 3 Maaneders Vexel stor 100 Rdl.,
12. En af Samme den 13. Juni 1872 udstedt Erklæring om at forskaffe Husmand Rasmus Larsen af Aarslev Mark Eiendomsskjøde paa en Parcel sammesteds.
13. En af Anders Rasmussen den 11. Juni 1873 til Gjæstgiver Møller udstedt Vexel paa 1000 Rdl.,
14. En af Peder Nielsen til Niels Bøgelund den 12. November 1870 udstedt Vexel stor 720 Rdl.,
15. En af Niels Rasmussen Bøgelund den 23. December 1873 til Brandt udstedt 3 Maaneders Vexel stor 800 Rdl.,
16. do. do. den 23. October 1875 til do. stor 2000 Rdl.,
17. do til do. udstedt den 8. Mai 1874 stor 1600 Rdl.,
18. do. til do. udstedt den 8. Mai 1874 stor 600 Rdl.,
19. do. til do. udstedt den 30. Januar 1874 stor 1800 Rdl.,
20. En Afregning mellem Afdøde og Gjæstgiver Møller.

Endvidere forefandtes nogle Breve, en Deel deels qvitterede, deels uqvitterede Regninger, et Postbeviis, en a conto Indbetaling af Afdøde til Sagfører Dreyer dateret 22. Januar 1874, et Forlig. O. V.

Et blandt Papirerne værende Brev fra Kommissionair Erichsen tog Retten i sin Besiddelse, da det er af Vigtighed ved nærværende Sag, og blev det strax forsynet med Fremlæggelsespaategning; De omhandlede Dokumenter tilligemed Tegnebogen bleve derefter overleverede Poul Nielsen Bøgelund.

Arrestanten bemærker, at naar medtages den paa ham selv lydende Vexel og de forefundne contante Penge, har han som tidligere forklaret ikke udtaget noget som helst Andet af Tegnebogen.

Arrestantens Tegnebog som den ved Anholdelsen blev taget fra ham tilligemed de contante Penge, han var i Besiddelse af, var tilstede her i Retten. Beløbet: 987 Kr. og 92 Øre befandtes rigtig at være tilstede i Tegnebogen. Arrestanten bemærker, at blandt disse Penge er ogsaa hans egne, hvis størrelse han ikke med Bestemthed erindrer, men som han troer udgjorde mellem 7 og 8 Rdl.

Poul Nielsen Bøgelund bemærker, at han ikke har mindste Begreb om, hvor mange Penge hans Fader har havt hos sig, men naar Arrestanten paastaaer, at nogle af de i hans Besiddelse fundne Penge tilhører ham, da vil Komparenten ikke modtage dem, men vil i ethvert Fald lade det komme an paa, hvorvidt det mulig ved Undersøgelsen skulde komme frem, at Arrestanten ikke selv har været i Besiddelse af de Penge han angiver. Komparenten maa i øvrigt paa sin Moders og Sødskenes Vegne reservere sig enhver Ret mod Arrestanten, dels med Hensyn til den af Arrestanten forkomne paa ham selv lydende Vexel, dels med Hensyn til mulig Tab og Skade, som maatte resultere af, at hans Faders Tegnebog med de i samme værende Dokumenter nu næsten i ½ Maaned ikke har været disponible. Han har ingen Bemyndigelse til at udtale sig om, hvorvidt hans Moder maatte vilde nedlægge Paastand paa nogen Erstatning mod Arrestanten for den Udaad, han har øvet mod hendes Mand. O. V.

Der blev derefter overleveret Poul Nielsen contant 973 Kr 92 Øre ligesom Dokumenter Retten tog i sin Besiddelse den 23. September, da Liget blev udgravet og som fandtes i dets Lommer, blev ham udleverede. Komparenten kvitterede derefter med sin Underskrift i Protokollen for Modtagelsen af Tegnebogen med de i samme værende Dokumenter og den forommeldte contante Sum 973 Kr 92 Øre og de øvrige Dokumenter, der har været i Rettens Værge.

Poul Bøgelund

Arrestanten blev derefter alvorlig formanet, han fastholder sin i dag afgivne Forklaring med Bestemthed og forsikrer, at han ingen Penge modtog ude hos Niels Bøgelund, men denne sagde netop, at han havde ingen Penge, men han kunde faae om nogle Dage hos Erichsen. Foreholdt om han ikke allerede da havde underskrevet en Vexel inde hos Erichsen svarer Arrestanten Nei og gjentager dette Nei med en afgjort Bestemthed; har Erichsen skrevet det i det Brev, han gav Peder Clausen med til Bøgelund, da er det Løgn, Arrestanten har ikke underskrevet nogen Vexel til Niels Bøgelund, førend Beløbet af hans Gjæld var sat til 1700 Rdl.

Med hensyn til hans egen Vexel, som han den 17. udtog af Niels Bøgelunds Tegnebog, vedbliver han som igaar, at han ikke har taget den ud for at forkomme den, men anden Forklaring er ikke at faae ud af ham. O. V. Arrestanten ført til Arresten.

Efter Tilsigelse var mødt Skrædder Rasmus Mortensen af Saaderup, der forklarer, at han Fredagen den 17. f. M. om Aftenen lidt over 7 havde været ude hos Søren Mathiasens Kone for at ville tale med Søren, men da denne ikke var hjemme, gik han sin Vei igjen, men mødte Søren Mathiasen udenfor Gaarden et lille

Stykke nede i Tørvemosen ved et Led, hvor han stod i Samtale med en høi, svær, velklædt Mand. Komparenten hilste, og baade Søren og Manden hilste igjen. Komparenten vilde tale med Søren om at laane hans Heste, men Søren havde travlt, han skulde som han sagde tale med den anden Mand; denne havde sat sig i Bevægelse henimod Sørens Mark og gik over Hegnet paa et Sted, som paa det fremlagte Kort, der blev forevist Komparenten, er mærket med **Bogstavet L** og da Komparenten havde talt med Søren fulgte denne efter Manden over Hegnet; det forbausede Komparenten at se Sørens hele Udtryk og Adfærd, han rystede over hele Kroppen, i ethver Fald dirrede Kinderne paa ham, saa Komparenten formodede han var beruset, men saae dog, da han gik, at det ikke var Tilfældet. Komparenten begav sig derpaa længer ned paa Mosen, hvor han traf Slagter Johan Hansen og en 10 a 15 Minutter herefter hørte de en 4 a 5 Skud maaske 6 temmelig hurtig ovenpaa hinanden og netop i den Retning, hvor det senere har vist sig, at Mordet er begaaet, men det faldt hverken ham eller Slagteren ind, at der var begaaet et Mord, de antog, at det var Nogen der havde været paa Jagt, og nu, da det begyndte at mørkne, skjød deres Bøsser af før de gik hjem, hvilket saa tidt er Tilfældet; saadan Skud høres hyppigt om Aftenen, navnlig naar Jagten er gaaet ind. Komparenten tilføier, at han var tilstede paa Marken, da Liget blev udgravet; han kunde vel ikke gjenkende den Mand med hvem Søren var gaaet, men hele Størrelsen og Figuren passede godt nok. Oplæst og vedtaget med Tilføiende, at efter hans Overbeviisning faldt Skuddene paa det nærmeste henved Kl. 8, med Sikkerhed veed han det ikke, og han saae ikke paa Uhret. Endnu tilføier han, at hverken han eller Slagteren hørte nogen Jamren. Aftraadt.

Efter Tilsigelse var mødt Slagter Johan Hansen af Saaderup, der paa Anledning forklarer, at han den 17. September opholdt sig ude paa Mosen og lagde Mærke til, at Søren Mathiasen og en anden Mand gik omkring paa Mosen; han tog dem imidlertid ikke videre i Øiesyn, men saae dem senere gaae op fra Mosen over paa Veien og over Hegnet ind paa Sørens Marker. Komparenten troer, at Klokken var omtrent 7 ½, da han lagde Mærke til dem og et Kvarter derpaa, efter at de vare gaede over Hegnet, hørte Komparenten først ét Skud og lidt derefter 3, 4 eller 5 efter hinanden følgende Skud. Komparenten kunde see Glimtene og disse viste sig netop i den Retning, hvor det siden viste sig, at Arrestanten har begaaet sin Misgjerning. Forrige Komparent var imidlertid kommen hen til Komparenten. Komparenten hørte ingen Jamren, derimod hørte han et Raab: Hov! men antog, at baade Skuddene og dette Raab kom fra Nogen, der havde været paa Jagt og nu i Mørkningen skjød deres Geværer af. Hvordan Søren saae ud den Dag, ved Komparenten ikke, da det var paa Frastand han saae ham.

O. V. A. Forhøret udsat

Retten hævet Kl. 2 ¾

Bjerre

Som Vidner

Friis N. Schmidt